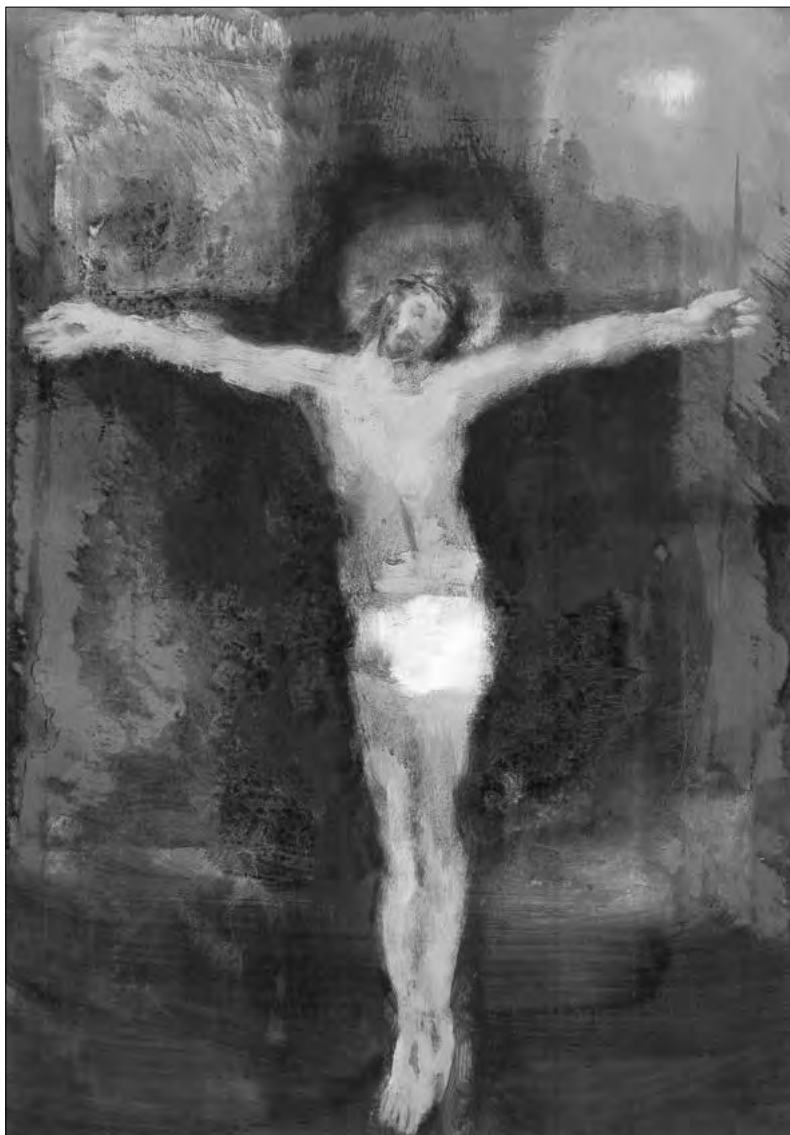

Jana Vizjak, Križani, olje na platnu, 95 x 65 cm, 2006

Jana Mlakar

ŠKOFJA LOKA, ČAS PASIJONA

Ponovna uprizoritev Loškega pasijona v naše mesto – mesto rojstva najstarejšega in edinega ohranjenega dramskega besedila, napisanega v slovenskem jeziku – vnaša poseben nemir. Številne gledališke skupine se pripravljajo na slovesno procesijo, o njej govorijo promocijske aktivnosti, reklamni panoji s trnjevo krono in črnim križem na rdeči podlagi nas opozarjajo na hitro bližajoči se dogodek. Škofja Loka, mesto z bogato kulturno dediščino, se tokrat znova posveča nesnovni dediščini.

V Loškem muzeju za to priložnost pripravljamo ponatis kataloga Škofja Loka, čas pasijona, ki življenje na Loškem, kot ga je pred dobrimi tristo leti zaznamoval prihod kapucinov, v strnjeni obliki predstavlja z zgodovinskega, upravnega, gospodarskega, etnološkega, izobraževalnega, umetnostnega in kulturnega vidika.

Loško gospostvo je bilo eno od najpomembnejših gospostev tistega časa na Slovenskem. Obsegalo je območje s približno 500 km²: Loko-mesto, Selško in Poljansko dolino ter Sorško polje. Bogata srednjeveška Loka je bila sedež uprave gospostva. Meščani so se ukvarjali predvsem z obrtjo, gostinstvom in trgovino. Obrtniki so bili povezani v cehe – obrtna združenja, v katerih je bilo članstvo obvezno. Na podeželju sta bili vodilni kmetijski panogi poljedelstvo in živinoreja. Gospodarsko uspešni meščani so se zavedali pomembnosti izobraževanja in že leta 1774 uvedli splošno šolsko obveznost. V katalogu je posebna pozornost namenjena tudi oblačilni kulturi in prehrani tistega časa. Za področje umetnosti pa ugotavljamo, da so dosežki vezani predvsem na sakralno umetnost.

Pomembno poslanstvo Loškega muzeja je tudi organizacija razstav, ki so prav tako del pričevanj naše preteklosti in sedanjosti. Zato poleg omenjenega kataloga za pasijonski čas radovedno pričakujem likovno razstavo akademske slikarke Jane Vizjak. Prepričala sem jo, da prav za priložnost loške uprizoritve pasijona naslika nov križev pot. Umetnica Jana Vizjak rada pove, da križanega slika že od nekdaj. Postaje križevega pota pa so zanjo tema oziroma postaje, ki jo spominjajo tudi na najodločilnejše postaje njenega življenja. V tem kontekstu se slikarka loteva teh motivov vedno znova z izjemno subtilnostjo, predanostjo in zavzetostjo. Prepričana sem, da bodo njena na novo ustvarjena likovna dela lepa dopolnitev loškega pasijonskega dogajanja.